

Norge Nytt skadeinsekt i edelgran

Af Sverre Kobro og Anette Sundbye, Bioforsk Plantehelset

Nytt skadeinsekt er funnet på nobeledelgran fra Sørlandet.

Senhøstes i fjor mottok vi en prøve fra Terje Pundsnes. Prøven var av nobeledelgran (*Abies procera*) og ble tatt på Sørlandet, nærmere bestemt fra Tryland i Lindesnes. Nålene på enkelte grener var sterkt forkrøpelt og brunfarget. I sideknoppene fant vi noen bittesmå mørke insekter av gruppen trips. De er bare så vidt over en mm lange og må prepareres før det er mulig å bestemme dem til art. Tripsen på edelgrana var *Thrips pini*. Arten er ikke rapportert som skadegjører tidligere, men den er velkjent i mange slag nåletrær (*Abies*, *Picea*, *Pinus* and *Larix*) og er sannsynligvis vanlig i Norge, og i hele Europa forøvrig. Det er hovedregelen at insekter lever på sine vertplanter uten å gjøre særlig skade. Insekter og planter er tilpas-

set til hverandre gjennom historien. Når denne tripsen likevel har skadet nobeledelgran er det trolig fordi edelgrana er importert, eller svekket av en eller annen grunn.

Det er lite å finne i litteraturen om biologien til de enkelte tripsartene, men vi kan resonnerer litt. Tripsene vi fant var sannsynligvis i vinterdvale. I så fall ville de kanskje ha våknet i april/mai, svermet og lagt egg i friske nåler i mai/juni. Det vil være rimelig å vente larver i juni, kanskje allerede i mai. Larvene er lyse, i motsetning til voksne trips som er nesten svarte. Det er viktig å se etter larvene, fordi det sannsynligvis er de som gjør mest skade. Bruk lupe! En eventuell bekjempelse må settes inn mot larvene så tidlig som mulig, før de rekker å gjøre skade.

Skade på nåler av nobeledelgran og *Thrips pini*. Foto: Venche Talgø og Karin Westrum

